

Soudně trestným jest podle § 24 čís. 1 a 2 zákona ze dne 20. prosince 1923 č. 9 Sb. zák. a n. pouze ten, kdo bez povolení vyrábí, prodává, přechovává neb z ciziny dováží radiotelegrafní a radiotelefonní zařízení. Jinaké porušení ustanovení tohoto zákona trestá politický úřad druhé stolice. (§ 24 čís. 6.) Prodej radiotelefonních zařízení, který byl povolen, nelze, třebaže se stal v místnostech v povolení neuvedených, již podle obecné mluvy pokládati za prodej nepovolený.

Nejvyšší soud zavrhl jako soud zrušovací po veřejném líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v M. B., jímž byl obžalovaný V. K. podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn obžaloby pro přečin podle § 24 čís. 1, pokud se týče § 16 II. zákona ze dne 20. prosince 1923 čís. 9 Sb. zák. a nař. z roku 1924.

Důvody: Ve skutkovém ohledu je zjištěno, že obžalovaný měl podle výnosu ministerstva obchodu ze dne 20. ledna 1926 povolení ku prodeji radiotelefonních zařízení pro místnosti čís. 119, Palackého třída v N., že však od února 1926 do dubna 1926 prodával zařízení to v Masarykově ulici čp. 140, aniž by měl pro toto stanoviště příslušného oprávnění od jmenovaného ministerstva. Až teprve podáním ze dne 2. dubna 1926 zažádal za schválení změny stanoviště a přesídlení dosavadních místností v N., Palackého třída 119 do Masarykovy třídy čp. 140 a bylo jeho žádosti vyhověno výnosem ministerstva ze dne 14. dubna 1926.

Nalézací soud sprostil obžalovaného z obžaloby naň pro přečin podle § 24 čís. 1. zákona o radiotelegr. vznesené, že od února 1926 do dubna 1926 v N. prodával bez povolení radiotelefonní zařízení. Soud vycházel z toho náhledu, že v daném případě jde pouze o porušení zákazu, obsaženého v § 16 čís. 2 cit. zákona, podle něhož zařízení radiotelegrafní a radiotelefonní je dovoleno prodávati jen v úpravě stanovené ministerstvem pošt a telegrafů a jen v místnostech v povolení uvedených — a nikoli o porušení zákazu § 24 čís. 1. zákona, kterým je dán pod sankcí soudně trestného přečinu prodej bez povolení; toto povolení však obžalovaný měl a v § 24 čís. 1. není prý obsaženo, že podle něho trestá se též ten, kdo má povolení, prodává součástky v jiné úpravě, než stanovené ministerstvem pošt a telegrafů a v jiných místnostech, než v povolení uvedených. Jde prý proto jen o »jinaké porušení ustanovení zákona« ve smyslu čís. 6. § 24, to jest o jiná porušení, nežli ona, uvedená

v čís. 1. § 24 zákona, k jichž potrestání je však příslušným politický úřad II. stolice.

Zmateční stížnost státního zastupitelství vystupuje proti tomuto stanovisku důvodem zmatečnosti podle čís. 9a) § 281 tr. ř., označujíc názor nalézacího soudu za právně mylný. Než neprávem.

Zákon čís. 8/1924 v § 16 ovšem stanoví, že žádost o povolení k prodeji radiotelegrafních a radiotelefonních zařízení musí obsahovati označení místností skladních a prodejních, jichž náčrtek dlužno připojit (lit. b) a udání druhu těch zařízení, jimiž má býti obchodováno (lit. d) a že zařízení ta jest dovoleno prodávati jen v úpravě ministerstvem pošt a telegrafů stanovené a jen v místnostech v povolení uvedených (čí. 2.). — V § 19 se dále přikazuje, že žádost k přechovávání dotyčného zařízení musí obsahovati výrobu, prodejnu nebo třetí osobu, od nichž má býti zařízení nabyto (čí. 2.). § 21 pojednává o dozoru nad výrobou, prodejem a přechováváním radiotelegrafních a radiotelefonních zařízení, opravňuje dozorcí orgány vstoupiti do místnosti výrobní, prodejní nebo do skladišť, i do místností s nimi spojených ve dne kdykoliv a v noci, když jsou v provozu.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací jest si také vědom, že zákon těmito předpisy chtěl podrobiti výrobu i prodej radiotelegrafních a radiotelefonních zařízení stejné úřední kontrole a volil k tomu cíli opatření taková, aby kontrola tato byla možná v každé době a za každých okolností. Vychází v tomto směru ze zprávy ústavně-právního a živnostensko-obchodního výboru parlamentu (tisk 4140), že účelem zákona má býti zavedení kontroly nad výrobou, prodejem a přechováváním, jakož i nad dovozem z ciziny radiotelegrafických a radiotelefonních zařízení a že se tak děje proto, aby znemožněno bylo užití zařízení těch na úkor a ku škodě státu. Ve zprávě téhož výboru senátu (tisk 1749) zdůrazňuje se zase zmíněný účel zákona a pravi se tam, že nekontrolovaná výroba, prodej atd. uvedených zařízení chová v sobě vážné nebezpečí pro stát za neurovnaných dosud politických poměrů v Evropě a že tresty na porušení předpisu tohoto zákona jsou též poměrně přísné a stanoveny byly tak jen vzhledem k tomu, že kontrola, která v zájmu veřejném jest nutná, jest značně obtížná.

Všechny tyto předpisy a úvahy nasvědčují zřejmě tomu, že i osoba, již byl prodej radiotelegrafních a radiotelefonních zařízení povolen, smí tato zařízení prodávati jen v místnostech v povolení uvedených (§ 16 čís. 2.) a že prodej v místnostech jiných je porušením tohoto předpisu, poněvadž jde o prodej méně kon-

trolovatelný, kterému chce zákon čeliti. Z toho ovšem plyne, že prodej takový nesmí zůstatí beztrestným, ale není tím prejudikováno otázce, zda čin takový jest s o u d n ě trestným. Zákon zná dvoje prostředky k zamezení nekontrolovatelného obchodu s radiotelegrafními a radiotelefonními zařízeními, totiž jednak soudní potrestání pro přečin nebo zločin (§ 24 čís. 1 a 2), jednak potrestání politickým úřadem (§ 24 čís. 6). Soudně trestným jest podle § 24 čís. 1 a 2 pouze ten, kdo bez povolení vyrábí, prodává, přechovává nebo z ciziny dováží radiotelegrafní a radiotelefonní zařízení. Jinaká porušení ustanovení tohoto zákona trestá politický úřad druhé stolice (§ 24 čís. 6). Podle toho jest tedy i prodej radiotelefonních zařízení trestný jako přečin, ale jen za předpokladu, že se konal b e z p o v o l e n í. O tom však u obžalovaného nemůže býti řeči, poněvadž prodával radiotelefonní zařízení, jsa k tomu oprávněn povolením ministerstva obchodu ze dne 20. ledna 1926. Názor státního zastupitelství, že obžalovaný jest přes to vinným ve smyslu § 24 čís. 1., ježto v době od února 1926 do dubna 1926 prodával v místnostech jiných, než které jsou v povolení uvedeny (§ 16 čís. 2), odporuje zásadě, vyslovené v čl. III. uvoz. pat. k trestnímu zákonu, ježto státní zastupitelství pokládá za přečin také takový prodej radiotelefonních zařízení, který zákon neprohlašuje výslovně za přečin. Prodej radiotelefonních zařízení, který byl povolen, nelze, třebaže se stal v místnostech v povolení neuvedených, již podle obecné mluvy pokládati za prodej nepovolený. To došlo také v zákoně samém výrazu tím, že zákon, mluvě v § 16 čís. 2. o prodeji v místnostech v povolení uvedených, praví, že jen takový prodej jest d o v o l e n. Zákon sam tedy rozlišuje mezi prodejem nepovoleným a nedovoleným a označuje prodej v místnostech v povolení neuvedených pouze za nedovolený. Jest dále příznačným, že případným odnětím povolení při opěťování trestného činu hrozí zákon pouze v § 24 čís. 6. u jinakých porušení zákona, jež trestají politické úřady, kdežto v čís. 1. a 2. jednajících o výrobě, prodeji etc. bez povolení, o odnětí povolení není ovšem zmínky, nýbrž propadají radiotelegrafní a radiotelefonní zařízení ve prospěch státu. Z toho dlužno souditi, že § 24 čís. 1. a 2. zřejmě předpokládá, že nebylo uděleno jakékoliv povolení k výrobě, prodeji, přechovávání vůbec, neboť jinak, zejména kdyby byl měl na mysli též prodej sice povolený, který se však konal v nedovolených místnostech, byl by zajisté zákonodárce také zde hrozil odnětím povolení. Dlužno konečně též uvažovati, že tresty v § 24 čís. 1. a 2. uvedenými stíhá zákon jen nejtěžší porušení zákona. Pokud

se však tohoto týče, jest zajisté veliký rozdíl v tom, zda prodávání radiotelefonních zařízení se děje vůbec bez povolení, nebo zda prodej zásadně povolený koná se pouze v místnostech v povolení neuvedených, neboť v prvním případě jde o prodávání, o němž úřady vůbec nevědí a jež obstarává osoba, jejíž způsobilost k takovému obchodování nebyla zjištěna, pokud se týče byla popřena, kdežto v druhém případě je příslušnému úřadu prodej znám, a osoba prodej obstarávající byla jím shledána k takovému prodeji způsobilou. V onom případě jest jakákoliv kontrola vůbec nemožna, kdežto v tomto případě může úřad — shledá-li potřebu kontroly — snadno zjistiti stanoviště prodeje, který má býti kontrolován, obzvláště, když, jako v tomto případě, oprávněný k prodeji přeložil místo prodeje jen v obvodě téhož dohlédacího úřadu a v témže městě.

Rozhodnutí nejvyš. soudu ze dne 20. listopadu 1926 č. j. Zm I 493/26-4.

L I T E R Á R N Í Z P R Á V Y.

Sbírka vzorců k nespornému, konkursnímu a vyrovnávacímu řízení.

Podle dřívějších sbírek upravil Antonín Hartmann, odborový přednosta v ministerstvu spravedlnosti. Vydalo ministerstvo spravedlnosti. V Praze 1927. Nákladem »Československého Kompas«, tiskařská a vydavatelské akc. spol.

Nutným doplňkem svazku XVII. komentovaných zákonů čs. republiky, vydávaných Čs. Kompasem, pod názvem: »Nesporné řízení«, ohlášeného a posouzeného v tomto časopise z r. 1925, na str. 676 až 679, jest výše uvedená sbírka. Autorem téže jest neúnavná pracovní síla v ministerstvu sprav., t. č. též místopředseda Právníké Jednoty.

»Vzorce k civ. řádu a exek. řádu byly již upraveny ve sbírce, které vydalo ministerstvo sprav. výnosem ze 4. února 1926, č. 5642.¹⁾ Nyní dochází na ostatní vzorce, jichž se upotřebuje v soudním řízení kromě vzorců k jednacímu řádu. Tyto vzorce byly dříve shrnuty jednak ve sbírce »Die Formularien des Verfahrens außer Streitsachen« od dr. Fr. v. Némethy, jednak v přílohách k Věstníku min. sprav. (vzorce k řádu o zbavení svéprávnosti, ke konkursnímu a vyrovnávacímu řádu). — Jak-

¹⁾ O této Sbírce stala se podepsaným zmínka v tomto časopise z r. 1926, na str. 331.—333.